Raadsvoorstel
Gemeente Lansingerland

Onderwerp	**Eerste begrotingswijziging 2021 n.a.v. technisch overleg met provincie**
Portefeuillehouder	Jan-Willem van den Beukel
Registratienummer	BR2000120
Datum Raad	5 november 2020

Gevraagde beslissing:

1. De nieuw te vormen reserve Boeterente leningenportefeuille, die het karakter heeft van een kapitaallastenreserve, in te stellen voor een bedrag van € 11.340.000 vanaf het boekjaar 2021 met een looptijd van 12 jaar.
2. De bestemmingsreserve benoemd onder beslispunt 1. te vormen met onttrekkingen in 2021 uit de bestemmingsreserve Financieringsstructurering voor een bedrag van € 10.300.000, en daarmee deze bestemmingsreserve op te heffen, en de bestemmingsreserve Sociaal domein voor een bedrag van € 1.040.000.
3. Een bedrag van € 3.311.000 te onttrekken aan de algemene reserve ter dekking van het oplopende meerjarig begrotingstekort 2021-2024.
4. Begrotingswijziging 2021.1 waarin beslispunten 1. en 2. financieel worden vertaald in de Begroting 2021-2024 vast te stellen.
5. Het gewijzigde overzicht van de incidentele baten en lasten voor de periode 2021-2024 vast te stellen.
6. De Begroting 2021-2024 inclusief begrotingswijziging 2021.1 als een totaalpakket aan te bieden aan de provincie Zuid-Holland.

0. Samenvatting

In dit voorstel leggen we de eerste begrotingswijziging 2021 aan u voor. Deze wijziging volgt op de vastgestelde meerjarenbegroting 2021-2024. Het doel van de begrotingswijziging is om onze meerjarenbegroting 2021-2024 structureel te sluiten in 2021, om het risico op preventief toezicht door de provincie Zuid-Holland uit te sluiten. In de brief bij dit raadsvoorstel (kenmerk U20.08290) informeren wij u over opstelling van de provincie Zuid-Holland, wat zij als risico zien en hoe we dat op een adequate wijze kunnen opvangen. De hiervoor benodigde technische begrotingswijziging lichten we in dit raadsvoorstel aan u toe. De voorgestelde begrotings-wijziging houdt in dat er een nieuwe reserve Boeterente leningenportefeuille wordt gevormd door middel van onttrekking uit de bestaande bestemmingsreserves Financieringsstructurering en Sociaal domein. Het gevolg hiervan is dat de in de Begroting 2021-2024 geraamde onttrek-kingen uit deze bestemmingsreserves volledig, dan wel gedeeltelijk worden teruggedraaid. De onttrekking uit de nieuw in te stellen reserve Boeterente leningenportefeuille zijn over een langere periode verspreid. Dit heeft een nadelig effect op het meerjarig begrotingssaldo 2021-2024. We zien dat er in 2021 een overschot ontstaat van € 672.000, mede doordat het voordeel van het terugdraaien van de opschalingskorting uit de septembercirculaire in 2021, ad € 431.000 in de begrotingswijziging is verwerkt. In de jaren 2022-2024 loopt het

begrotingstekort echter op met respectievelijk € 863.000, € 2.204.000 en € 901.000. Vanwege dit oplopende tekort moeten we in de periode 2021-2024 een groter beroep doen op de algemene reserve van in totaal € 3.311.000.

1. Maatschappelijk effect

Het voorstel zorgt voor een structureel sluitende begroting in 2021. Dit elimineert het risico van preventief toezicht door de provincie. Hierdoor blijft het voor de gemeente Lansingerland mogelijk om zelfstandig haar financiële huishouding te voeren.

2. Argumenten

1.1 Het inzetten van de reserve Boeterente leningenportefeuille als structureel dekkingsmiddel is toegestaan

Het instellen van reserve Boeterente leningenportefeuille ter dekking van de (fictieve) boeterente als gevolg van vervroegd afgeloste leningen is volgens de commissie BBV in specifieke gevallen toegestaan, los van of er daadwerkelijk of fictief wordt afgelost. De boeterente bestaat uit alle renteverplichtingen over de resterende looptijd van de afgeloste leningen. Het betreffen gemeenten die hun Eneco-aandelen hebben verkocht. De commissie BBV zegt hierover dat de unieke situatie met betrekking tot de verkoop van Eneco-aandelen en de gevolgen daarvan op de financiële huishouding van de gemeenten, ertoe leidt dat de Commissie-BBV er in deze situatie mee kan instemmen dat voor de dekking van de rente een bestemmingsreserve wordt gevormd die analoog aan de bestemmingsreserve ter dekking van kapitaallasten als structureel dekkingsmiddel mag worden ingezet ter dekking van rentelasten. Het instellen van de reserve voldoet tevens aan de criteria die zijn gesteld in de Nota Reserves en Voorzieningen 2020 (T20.10881) voor het instellen van een kapitaallastenreserve. Het doel van de reserve is het dekken van de (fictieve) boeterente als gevolg van het vervroegd aflossen van een deel van de leningenportefeuille. Jaarlijks wordt er als structurele dekking een bedrag uit de reserve onttrokken ten gunste van de exploitatie. Het te onttrekken bedrag is gelijkmatig verdeeld over de resterende looptijd van de leningenportefeuille waarover de boeterente moet worden betaald.

Het vormen van deze bestemmingsreserve gebeurt met eigen vermogen. In 2021 wordt de volledige bestemmingsreserve Financieringsstructurering ad € 10,3 miljoen en een gedeelte van de bestemmingsreserve Sociaal Domein ad € 1,04 miljoen onttrokken en toegevoegd aan de nieuw te vormen reserve boeterente leningenportefeuille. Het weerstandsvermogen wijzigt niet, aangezien de weerstandscapaciteit door deze wijziging niet verandert. De reserve heeft een looptijd van 12 jaar en eindigt in 2032. De looptijd van de reserve is gelijk aan de looptijd van de langstlopende lening waarvan de fictieve boeterente worden gedekt met de reserve. Gedurende deze periode worden jaarlijks de rentelasten van (fictief) vervroegd afgeloste leningen onttrokken. De onttrekkingen hebben een dalend verloop, doordat ook de totale restschuld van de leningen waarover de rente is berekend vanwege reguliere aflossingen dalen.

2.1 Het totale eigen vermogen van de gemeente wijzigt meerjarig niet
Het inzetten van de reserves Financieringsstructurering (€ 10,3 miljoen) en Sociaal domein (€ 1,04 miljoen) voor het vormen van reserve Boeterente leningenportefeuille heeft geen effect op het eigen vermogen van de gemeente. Er vindt slechts een verschuiving plaats van bestemmingsreserves. Het bedrag van de reserve Boeterente ad € 11,34 miljoen wordt over een periode van 12 jaar onttrokken, in tegenstelling tot de periode van 4 jaar waarin de onttrekkingen uit de reserves Financieringsstructurering en Sociaal domein werden gerealiseerd.

2.2 Het toepassen van deze systematiek leidt tot een structureel sluitende begroting in 2021
Onttrekkingen aan reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen. De enige uitzonderingen daarop zijn onttrekkingen uit kapitaallastenreserves. De in te stellen reserve Boeterente leningenportefeuille valt ook onder deze uitzondering, gezien de reserve het karakter heeft van kapitaallastenreserve. De bestemmingsreserves Financieringsstructurering en Sociaal Domein worden volledig, respectievelijk gedeeltelijk, omgevormd naar deze nieuwe reserve. De onttrekkingen aan deze reserves wijzigen hierdoor grotendeels van incidentele naar structurele dekkingsmiddelen. Dit draagt voor een belangrijk deel bij aan het structureel sluitend krijgen van de begroting in 2021. Mede door het omvormen van de reserves gaan we in 2021 van een structureel begrotingstekort van € 5,009 miljoen, naar een structureel overschot van € 0,412 miljoen waarmee het risico op preventief toezicht is afgewend.

3. Kanttekeningen
1.1 Afgesproken is om het aantal bestemmingsreserves zoveel mogelijk te beperken
In de Nota Reserves en Voorzieningen (T20.10881) staat dat we het aantal bestemmingsreserves zoveel mogelijk willen beperken. Het voorstel leidt ertoe dat er een nieuwe kapitaallasten-reserve wordt gevormd ter dekking van (fictieve) boeterente. Echter vormen we deze reserve met onttrekkingen uit andere bestemmingsreserves. Zo wordt het volledige saldo van reserve Financieringsstructurering ingezet, waarmee die reserve wordt opgeheven. We breiden het aantal bestemmingsreserves daardoor niet uit, in vergelijking met de oude situatie.

2.1 De bestemmingsreserve Financieringsstructurering wordt opgeheven
Wij kiezen ervoor om de reserve Boeterente leningenportefeuille in te stellen door middel van onttrekkingen uit bestaande bestemmingsreserves. De reserve Financieringsstructurering wordt met een bedrag van € 10,3 miljoen volledig ingezet; de reserve Sociaal Domein gedeeltelijk voor een bedrag van € 1,04 miljoen. Dit betekent dat de reserve Financieringsstructurering wordt opgeheven en dat de wegvallende dividendopbrengsten door de verkoop van de aandelen Eneco en het terugvallen van het dividend van Stedin in de periode 2021-2024 niet langer door een reserve worden gedekt. De dividendderving Stedin en Eneco komt in de nieuwe situatie ten laste van het begrotingssaldo 2021-2024.

3.1 Er wordt een groter beroep gedaan op de algemene reserve omdat het meerjarig begrotingstekort oploopt

Onderstaand overzicht laat zien dat er vanwege de begrotingswijziging over de periode 2021-2024 in totaal € 3,742 minder aan bestemmingsreserves wordt onttrokken, hetgeen een nadelig effect heeft op het meerjarig begrotingssaldo.

					Bedragen x € 1.000
Reserve	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Totaal**
Financieringsstructurering	2.660	2.925	3.000	1.715	10.300
Sociaal Domein	2.577	1.734	361	-	4.672
Totaal	5.237	4.659	3.361	1.715	14.972
Boeterente leningenportefeuille	2.886	2.741	1.157	814	7.598
Sociaal Domein	2.577	1.055	-	-	3.632
Totaal	5.463	3.796	1.157	814	11.230
Verschil (+voordeel, -/-nadeel)	+ 226	-/- 863	-/- 2.204	-/ 901	-/- 3.742

In de begroting zijn over de periode 2021-2024 onttrekkingen geraamd uit de reserves Financieringsstructurering en Sociaal Domein van in totaal € 14,972 miljoen.
Met het instellen van de reserve Boeterente leningenportefeuille vervallen de onttrekkingen (baten) uit de reserve Financieringsstructurering en kan er € 1,04 miljoen minder uit de reserve Sociaal Domein worden onttrokken. Deze bedragen zijn immers nodig om de reserve Boeterente leningenportefeuille te vormen. Daar tegenover staan de nieuwe onttrekkingen uit deze nieuwe reserve. De reserve Boeterente heeft een langere looptijd (12 jaar), dan de reserve Financieringsstructurering (4 jaar). Omdat de onttrekking over een langere periode zijn verspreid, zijn de baten, als gevolg van reservemutaties, in de periode 2021-2024 lager. Dit heeft gevolgen voor het saldo van de Begroting 2021-2024 en daarmee de verrekening met de algemene reserve.
In de situatie na begrotingswijziging bedragen de onttrekking aan de reserves Boeterente leningenportefeuille en Sociaal domein in de periode 2021-2024 in totaal € 11,230 miljoen. Er wordt in die periode een lager bedrag uit bestemmingsreserves onttrokken van in totaal € 3,742 miljoen (€ 14,972 mln. -/- € 11,230 mln.). Voorgesteld wordt om dit bedrag in de jaren 2021-2024 te verrekenen met de algemene reserve. Dit bedrag is exclusief het voordeel dat ontstaat door terugdraaien van de opschalingskorting in de septembercirculaire 2020 van € 431.000 in 2021. Dit voordeel maakt ook onderdeel uit van de begrotingswijziging en verrekenen wij middels een extra toevoeging eveneens met de algemene reserve. Per saldo is de extra onttrekking aan de algemene reserve als gevolg van de begrotingswijziging € 3.311.000 in de periode 2021-2024.

In de jaren na 2024 lopen we het nadeel, bij ongewijzigd beleid, weer in. Eind 2024 resteert er namelijk nog het bedrag van € 3,742 miljoen in de reserve Boeterente leningenportefeuille, wat in de periode 2025-2032 wordt onttrokken, terwijl de reserve Financieringsstructurering eind 2024 leeg zou zijn.

4. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

De nieuw te vormen reserve Boeterente leningenportefeuille wordt gevormd met onttrekking uit de reserves Financieringsstructurering (€ 10,3 miljoen) en Sociaal domein (€ 1,04 miljoen). Als gevolg hiervan zijn de geraamde onttrekkingen uit de reserve Financieringsstructurering volledig teruggedraaid en is de onttrekking uit de reserve Sociaal domein € 1,04 miljoen lager. Dit heeft een nadelig effect op het meerjarig begrotingssaldo. Het nieuwe (structurele) begrotingssaldo 2021-2024 en het effect ten opzichte van het huidige begrotingssaldo ziet u in onderstaand overzicht:

Bedragen x € 1.000

	2021	2022	2023	2024
Saldo Begroting 2021-2024	15	-/- 1.419	-/- 1.755	-/- 2.827
Terugdraaien onttrekking reserve Financieringsstructurering	-/- 2.660	-/- 2.925	-/- 3.000	-/- 1.715
Terugdraaien onttrekking reserve Sociaal domein	-	-/- 679	-/- 361	
Onttrekking uit nieuwe reserve Boeterente leningenportefeuille	2.886	2.741	1.157	814
Terugdraaien opschalingskorting in septembercirculaire 2020	431			
Nieuw meerjarig begrotingssaldo en verrekening algemene reserve	**672**	**-/- 2.282**	**-/- 3.959**	**-/- 3.728**
Verschil t.o.v. huidig begrotingssaldo (= extra mutatie algemene reserve)	**+ 657**	**-/- 863**	**-/- 2.204**	**-/ 901**
Specificatie incidenteel effect op structureel saldo				
Incidentele lasten, excl. begrotingssaldo	79.932	46.682	36.795	26.565
Incidentele baten, excl. begrotingssaldo	80.192	46.852	36.512	26.676
Aandeel incidenteel saldo lasten en baten	**-/- 260**	**-/- 170**	**283**	**-/- 111**
Structureel begrotingssaldo	**412**	**-/- 2.452**	**-/- 3.675**	**-/- 3.839**

In 2021 ontstaat er, als gevolg van de nieuwe systematiek en het terugdraaien van de opschalingskorting in de septembercirculaire, een begrotingsoverschot van € 672.000 (en een structureel overschot van € 412.000). In de jaren daaropvolgend zien we het begrotingstekort oplopen naar € 2.282.000 in 2022, € 3.959.000 in 2023 en € 3.728.000 in 2024. Ook is er in deze jaren een structureel tekort die wij de komende jaren moeten oplossen.

Voorgesteld wordt om het oplopende begrotingstekort te verrekenen met de algemene reserve. Dit leidt tot een nieuw verloop en stand van de algemene reserve:

Bedragen x € 1.000

Stand algemene reserve	2020	2021	2022	2023	2024
Stand per 1 januari	106.895	68.205	60.018	56.847	52.200
Toevoegingen	525	669	75	59	355
Onttrekkingen	39.215	8.857	3.246	4.706	3.787
Stand per 31 december	68.205	60.018	56.847	52.200	48.768

5. Juridische aspecten
Niet van toepassing.

6. Duurzaamheid
Niet van toepassing.

7. Extern draagvlak / burgerparticipatie
Met PZH is er afstemming geweest om de Begroting 2021-2024 door het inzetten van de reserve Boeterente leningenportefeuille structureel sluitend te maken. Zij hebben ingestemd met deze werkwijze.

8. Verdere procedure
De Begroting 2021-2024 wordt samen met begrotingswijziging 2021.1 uiterlijk 15 november als een totaalpakket aan de provincie Zuid-Holland aangeboden.

Bijlagen
1. Raadsbrief: Uitkomsten technisch overleg provincie en eerste begrotingswijziging 2021 (kenmerk U20.08290)
2. Overzicht van incidentele baten en lasten na de eerste begrotingswijziging 2021, met was-wordt tabel (kenmerk T20.12604)
3. Overzicht van baten en lasten na de eerste begrotingswijziging 2021 (kenmerk T20.12629)
4. Overzicht van het meerjarig verloop van de reserves en voorzieningen, de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en de stand en verloop van de algemene reserve na de eerste begrotingswijziging 2021 (kenmerk T20.12636)

Raadsbesluit
Gemeente Lansingerland

Datum Raad	5 november 2020
Registratienummer	BR2000120
Onderwerp	**Eerste begrotingswijziging 2021 n.a.v. technisch overleg met provincie**

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten
- het inzetten van de reserve Boeterente leningenportefeuille als structureel dekkingsmiddel is toegestaan;
- het totale eigen vermogen van de gemeente wijzigt meerjarig niet;
- het toepassen van deze systematiek leidt tot een structureel sluitende begroting in 2021.

Rekening te houden met
- artikel 190 e.v. van de Gemeentewet.

Besluit(en)
1. De nieuw te vormen reserve Boeterente leningenportefeuille, die het karakter heeft van een kapitaallastenreserve, in te stellen voor een bedrag van € 11.340.000 vanaf het boekjaar 2021 met een looptijd van 12 jaar.
2. De bestemmingsreserve benoemd onder beslispunt 1. te vormen met onttrekkingen in 2021 uit de bestemmingsreserve Financieringsstructurering voor een bedrag van € 10.300.000, en daarmee deze bestemmingsreserve op te heffen, en de bestemmingsreserve Sociaal domein voor een bedrag van € 1.040.000.
3. Een bedrag van € 3.311.000 te onttrekken aan de algemene reserve ter dekking van het oplopende meerjarig begrotingstekort 2021-2024.
4. Begrotingswijziging 2021.1 waarin beslispunten 1. en 2. financieel worden vertaald in de Begroting 2021-2024 vast te stellen.
5. Het gewijzigde overzicht van de incidentele baten en lasten voor de periode 2021-2024 vast te stellen.
6. De Begroting 2021-2024 inclusief begrotingswijziging 2021.1 als een totaalpakket aan te bieden aan de provincie Zuid-Holland.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 5 november 2020,

de griffier,

drs. Marijke Walhout